Huomioita esityksestä laiksi tupakkalain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 7.10.2026

ESPOON SEUDUN YMPÄRISTÖTERVEYS
terveysinsinööri Mirja Meriläinen ja terveydensuojelutarkastaja Leena Pyyhkälä

Päätösvallan siirto asuntoyhteisöille on kannatettava

- Asuntoyhteisöjen päätösvalta tupakointikielloissa vähentäisi kunnan päätöksenteko- ja valvontatyötä.

- Uudistuksen vaikuttavuus edellyttää:
  - asuntoyhteisöille selkeää menettelyä ja ohjeistusta kiellon määräämiseen ja
  - toimivia keinoja puuttua tupakointikiellon rikkomiseen

Tupakkalainsäädännössä havaittuja ongelmakohtia

- Parveketupakointikielto koskee vain parvekkeella tapahtuvaa tupakointia. Parvekkeen oven ollessa auki voi sisällä tupakointi aiheuttaa vastaavan haitan.
  - Sisätiloihin tulisi voida määrätä tupakointikielto ilman tarkempia savun kulkeutumista koskevia selvityksiä.

- Huoneistopihalle tai parvekkeelle tupakointikieltoa ei voida asettaa, mikäli savua kulkeutuu ainoastaan yhteisille alueille, kuten leikkipaikalle tai oven edustalle.

Kiellon määrääminen ei riitä, tarvitaan myös valvontaa

- Tupakointikiellon määrääminen ei itsessään poista tupakoinnista aiheutuvaa haittaa.
- Asuntoyhteisö tarvitsee oikeasuhtaiset ja riittävät keinot puuttua tupakointikiellon rikkomiseen. Kynnys huoneiston hallintaanottoon voi olla liian korkea.
- Mikäli asuntoyhteisö ei ryhdy toimiin, saattaa asukas päätyä hakemaan apua terveydensuojeluviranomaiselta (nykyinen tupakointikiellosta päättävä viranomainen).
  - terveydensuojelulain perusteella arvioidaan vain asunnon sisätiloihin kulkeutuvaa tupakansavua ikkunoiden ja ovien ollessa kiinni.

Lakimuutoksen siirtymäsäännökset

- Lain siirtymäsäännöksissä on selkeästi todettu, että kunta ei jatkossa valvo jo määräämiään tupakointikieltoja.

- Siirtymäsäännöksissä tulee selventää:
  - jäävätkö kunnan jo aiemmin määräämät tupakkalain 96 §:n mukaiset kiellot voimaan
  - ulottuvatko kunnan määräämät sisätiloja koskevat kiellot lakimuutoksen mukaisesti myös sähkösavukkeen käyttöön

Kannabinoidirajoitukset edellyttävät selkeää valvontaa

- Ympäristöterveyden näkökulmasta esitetyt myynnin ja muun luovutuksen rajoitukset ovat kannatettavia.
- Kiellettyjen tuotteiden määrittelyn tulee olla yksiselitteistä.
- Valvontaviranomaiset tarvitsevat valtakunnalliset ohjeet sekä koulutusta ja tukimateriaalia tuotetunnistuksen ja tulkinnan tueksi.

Yhteenveto

- **Uudistukset ovat kannatettavia, mutta vaativat täsmennyksiä.**
- Tupakansavun aiheuttama haitta tulisi voida estää tupakkalain nojalla ilman kattavia rakenteellisia selvityksiä myös sisätiloissa.
- Valvonnan roolit ja asuntoyhteisön käytössä olevat puuttumisen keinot tulee olla selkeästi määritelty.
- Kannabinoidien valvontaan on oltava valtakunnalliset ohjeet sekä tukea tuotetunnistukseen.

Kiitos

Espoon seudun ympäristöterveys